

Vladimir Bulat

Despre pictura lui Moisei Gamburd

Creația plastică a pictorului moisei gamburd (1903-1954), unul dintre cei mai europeni dintre plasticienii din moldova transpruteană ai interbelicului românesc, cristalizează un destin tragic, neliniștit și destul de prolific, de la a cărui naștere s-au împlinit zilele trecute 120 de ani! iar când spun european, mă refer mai ales la formația sa la Académie Royale des Beaux-Arts de Bruxelles, fondată în 1711, și pe care el parcurs-o în perioada anilor 1925-1930. apoi a revenit la Chișinău, și a adus această dimensiune cu sine, pe plaiurile natale, de unde apoi a plecat pentru o vreme în Palestina, în pământul făgăduinței, el avînd certitudinea că evreitatea din întreaga lume se va reuni neîndoielnic într-un singur stat, spre a forma statul Israel, însă el nu l-a apucat fiind acolo, ci în urss, un leviathan enorm, care l-a „devorat” în cele din urmă. împreună cu minunata sa soție, eugenia gamburd (1913-1956), pictoriță și ea, cu studii la București, s-au stabilit după instaurarea puterii sovietice, după 1940, la Chișinău, definitiv. aici s-a născut și fiica lor, [Miriam Gamburd](#) (n. 1954), care acum este un artist foarte complex (prozator, sculptor și desenator, fost profesor la Bezalel Academy of Arts and Design, Jerusalem) recunoscut în Israel și în afara lui. și care se ocupă temeinic și sistematic de perpetuarea memoriei artistice a părinților săi.

pictorul moisei gamburd a lăsat o moștenire semnificativă în arta de dincolo de Prut, concentrîndu-se în creația sa pe chipuri și compoziții cu țărani din arealul dintre prut și nistru, atent la dimensiunea socială, la specificul locului, promovînd o artă realistă de foarte bună calitate, temeinică, solidă, empatică. cred că moștenirea lui artistică nu este încă îndeajuns studiată, nici înțeleasă, căci spiritul lui iscoditor a consemnat virtuțile esențiale ale tuturor celor care locuiesc acea fișie de pământ, un tărîm al toleranței, al conviețuirii pașnice, o regiune binecuvîntată cu un pământ fertil, cu păduri harnice, ape multe și oameni muncitori, blînzi, stăpîni vajnici, răzeși vizionari - virtuți pe care un artist atît de sensibil precum a fost moisei gamburd, le-a consemnat și îmbălsămat pentru posteritatea tot mai fragilă...

